

Al in de 70-tiger jaren onderzoek naar verjonging van jeneverbes

Zeer recent kreeg ik het stagerapport uit 1978 van Jaap Breek onder ogen. Hij heeft in 1975 en 1976 als stagiaire van Prof. J.J. Barkman onderzoek gedaan naar 'De kiemingsecologie van *Juniperus communis* L. Ook in die periode was er sprake van weinig verjonging van jeneverbes in de Drentse en Overijsselse jeneverbesstruwelen.

Doel van het onderzoek was inzicht te krijgen in de kiemingsecologie van jeneverbes en in de factoren die een rol spelen bij het doorgroeien van kiemplant tot een jonge plant. In 1975 is een kiemplanten onderzoek opgezet met zowel veldproeven als kweekproeven. Veel aandacht werd besteed aan bodemgegevens, vegetatie en strooisellaag. Er werden Poolse en Nederlandse bessen gebruikt, waaruit bleek dat de Poolse bessen aanmerkelijk kiemkrachtiger waren.

De resultaten van de veldproeven waren teleurstellend, al na enkele zomerse dagen stierven vele jonge kiemplanten door verdroging. In de kweekproefopstellingen is wel kieming opgetreden, deze kiemplanten werden beregend. Het droge voorjaar van 1976 heeft echter bijna alle kiemplanten doen verdwijnen.

Er is naast deze proeven nog uitvoerig gekeken naar natuurlijke verjonging in het veld. Binnen een vijftal biotopen was er een groot verschil in jonge planten. Kieming vindt plaats in bijna alle biotopen maar in de zuid naalden zijn geen jonge planten waargenomen. Veel kiemplanten sterven af na enkele zomerse dagen. De overlevende jonge jeneverbesplanten hebben een voorkeur voor west, noord of oost hellingen. Opmerkelijk is nog dat er in het veld vrijwel geen kieming op kale zandige bodems voor kwam, maar juist wel in strooisel- en mossubstraten van circa 10 centimeter dikte. In leemhoudend zand kiemden jeneverbessen beter dan in mineralenarm stuifzand.

In 1977 zijn de proefvlakken nog een keer bezocht. Door de droge zomer van 1975 en de extreem droge zomer van 1976 waren vrijwel alle kiemplanten verdwenen.

Dank aan de heer Jaap Breek voor het beschikbaar stellen van zijn stagerapport. En aan het plezierige gesprek en het bezoek aan het Dwingelderveld op 8 juli j.l.

Albert Kerssies.

Beilen, 20 juli 2021